

НАМ ПОТРІБНИЙ SCOPUS

Інтеграція української науки в європейський простір відкриває доступ до нових ринків та нових знань і надає Україні можливості краще розвивати свій науковий та технологічний потенціал і, безперечно, належить до її першочергових пріоритетів. Інтелект українських науковців має бути представлений у відомій наукометричній базі даних Scopus. Відтак, сьогодні в Україні склалася ситуація, коли всі наукові журнали поставлені перед необхідністю включення до міжнародних наукометричних баз Scopus і / або Web of Science. При цьому, якихось конкретних роз'яснень або інструкцій щодо входження у визнані в світі наукові бази даних досі не було. Багатьом авторам, рецензентам, редакторам і членам редколегій, які працюють над своїми науковими виданнями, все ще не зрозуміло, які реальні кроки слід робити в даній ситуації.

Ряд відповідей на ці та інші запитання містить щойно ухвалений Міністерством освіти і науки України (Наказ № 32 від 15.01.2018) новий «Порядок формування Переліку наукових фахових видань України» (далі — Перелік). Згідно з даним документом науковим фаховим виданням, включеним до Переліку на день набрання чинності цим наказом, присвоюється категорія «В» строком на два роки. Якщо протягом цього строку стосовно видань категорії «В» до МОН подані документи, що підтверджують дотримання вимог для присвоєння категорії «А» або категорії «Б», їм присвоюються ці категорії. Як зазначається в Переліку, наукові фахові видання застосовуються для:

1) розвитку вітчизняного наукового потенціалу та інтеграції його у світовий науковий простір;

2) створення публічної комунікації вчених, зокрема якісного донесення результатів їх діяльності до вітчизняної і світової наукових спільнот;

3) офіційного визнання наукових публікацій, зокрема: опублікування основних наукових результатів дисертацій здобувачами наукових ступенів та досліджень претендентів на присвоєння вчених звань;

врахування при оцінюванні результатів наукової діяльності закладів вищої освіти та наукових установ;

врахування при оцінюванні результатів наукової діяльності й атестації наукових та науково-педагогічних працівників;

врахування при оцінюванні проектів науково-дослідних робіт, поданих на конкурси для фінансування за кошти державного чи місцевих бюджетів.

Особливо актуальним є п. 6, де вказано: до Переліку включаються наукові періодичні видання України, що входять до наукометричних баз Scopus та/або Web of Science Core Collection (категорія «А»), видання, які відповідають вимогам підпунктів 1–8 цього пункту (категорія «Б»), і видання, які відповідають вимогам підпунктів 1–5 цього пункту, з урахуванням вимог підпункту 3 пункту 11 цього Порядку (категорія «В»):

1) наявність свідоцтва про державну реєстрацію засобу масової інформації із загальнодержавною та/або зарубіжною сферою його розповсюдження (для періодичних друкованих наукових видань);

2) ISSN-номер, що використовується для ідентифікації друкованого та/або електронного періодичного видання та дотримання заявленої періодичності;

3) присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier);

4) наявність web-сайта видання з українським та англійським інтерфейсами (інтерфейс може мати інші іноземні мови, пов'язані зі сферою поширення видання) або web-сторінки видання на web-сайті засновника (співзасновника) видання з такою інформацією: політика (мета та завдання) наукового видання; склад редакційної колегії (редакційної ради (за наявності) із зазначенням наукового ступеня, звання та основного місця роботи; процедура рецензування та дотримання редакційної етики; порядок оформлення та подання публікації для оприлюднення; у разі відкритого доступу — повні тексти за умови розповсюдження за передплатою — інформація про умови доступу та анотації до кожної статті відповідно до змісту випусків, оприлюднених на web-сторінці видання; якщо видання не є повністю англійським, кожна публікація не англійською мовою супроводжується анотацією англійською мовою обсягом не менш як 1800 знаків, включаючи ключові слова; тощо.

Під час включення наукового видання до Переліку йому присвоюється відповідна категорія, яку разом з датою включення до Переліку необхідно вказувати у вихідних відомостях видання:

1) категорія «А» присвоюється науковим фаховим виданням, включеним до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;

2) категорія «Б» присвоюється іншим науковим фаховим виданням, які відповідають вимогам підпунктів 1–8 пункту 6 цього Порядку;

3) категорія «В» присвоюється всім науковим фаховим виданням, включеним до Переліку на день затвердження цього Порядку наказами МОН, а також може присвоюватись виданням, які були виключені з категорії «А» або категорії «Б» на два роки.

Видання категорії «В», яке протягом двох років не отримало права на присвоєння категорії «А» чи категорії «Б», виключається з Переліку без права поновлення.

(Розповідь про Дорожню карту та напрями підготовки видань до включення в базу Scopus і основні вимоги до авторів статей, рецензентів, редакторів та членів редколегій щодо написання, рецензування і структурного оформлення статей, які вже діють у 2018 році або вводяться в дію з 2019 року, читайте в наступному номері журналу).